

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

De Tempore Hyemales

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Feria. iii. post. p[ri]ma[m] d[o]m[ini]ca[m] aduent[us].

urn:nbn:de:hbz:466:1-30599

etiam: itez caloriz cofuatiuū: z exterioris
indumētī expulsiuū siue repulsiuū Sic
dñs iesus pñs corā hūano p gratiā ipm
circūdat. feruorē charitatis cōseruat z ab
hostib⁹ p̄suat. iō recte dicit indumētū no
strū. Eph. iij. Renouamini in spū men/
tis vfe z induite nouū hoiem. i. chm q̄ fz
deū creat⁹ ē sez q̄ ad hūanitatē. Sūt autē
p̄siderande tres hui⁹ indumētī p̄ditides

Prima est venerāde sublimitatis.

Secda est desiderande vtilitatis.

Tertia ē obseruande necessitatis.

Prima est cōditio venerande sublimi/
tatis q̄ signat⁹ p̄ nomē dñm. Apoē. xix.
Dñs dñantū. iō ipm induimini p̄ subie/
ctionis reuerētiā. ps. Nōne subiecta erit
deo aia mea. Secda est p̄ditio deside/
rande vtilitatis q̄ iesus. i. saluatorē. Mat.
j. Vocabis nomē ei⁹ iesum. ipē em saluū
faciet populū suū a peccis eoz. iō induim/
ni eū p̄ affectōis beniuolentiā. j. Jo. iij.
Diligam⁹ dñm qm̄ ipē prior dilexit nos.

Tertia est p̄ditio obseruande necessita/
tis cū dñs chm. i. vinctū plenitudine grē a
q̄ ois alia grā diriuat⁹: z sic grām q̄ nobis
p̄maxime necessaria ē: hñe nō possum⁹ ni
si ipm induamur. Jo. j. De plenitudine ei⁹
oēs accipim⁹: iō ipm induamini p̄ confor/
mationis efficacīā: q̄ chm̄ dicit⁹ a chzo
iō formā z cōuersationē chm̄ induere de/
bemus. Predicte ergo cōditōes nos ex/
citare debent ad induendū dñm hoc ē ei
indumentū dignissimū vtilissimū z maxi/
me necessariū. Sed heu multi diabolū
magis q̄ chm̄ induunt: diabolo se cōfor/
mātes. j. Jo. iij. Qui facit peccm̄ ex diabo/
lo est qm̄ ab initio diabol⁹ peccauit. Ado
q̄ppe cōfigurant diabolo vt vere dicant⁹
filij diaboli: imo etiā peccōr diabolus pōt
dici. Exemplū de iudeis quib⁹ dicit dñs
Jo. viij. Vos ex patre diabolo estis. Et de
iuda p̄ditore de q̄ dicit dñs. Jo. vij. Tu⁹
ex vobis diabolus est: iō bene dñs eph. iij.
Nolite locū dare diabolo.

Pro tertio. Audistis zc. Cauete ne
mag⁹ diaboli q̄ chm̄ gerat⁹ signa sic
chm̄ nō possēt nūerari inter mēbra chm̄
sed diaboli. Nam sic hñ. xij. dis. nō decet.
Mēbra cōformāda sūt capiti. Et Insti.
de re. mili. Diliges dñm habere signa sui
p̄ncipis. Pone caluz. Sint duo capita/

nei p̄trarij alter gerit insignia p̄ cruce al/
bam. alius autē figurā nigrā hirci: inuenit
es aliquē gerētē signa scdi querēs cui⁹
es. Si dixerit talis capitaneus: q̄ crucez
albā gerit. Non statim dices: mētiris qm̄
habes insigniū alteri⁹ zc. Expone. Hora
do tñ illud. j. pe. iij. Dñm chm̄ sacrificate
in cordibus vestris.

Feria. iij. post p̄mā dñicā aduent⁹.

Abjiciamus

zc. De⁹ lux est z tenebre nō
sunt in eo vllē. Si dixerim⁹
quoniā societate habemus eū eo z in tene
bris ambulamus: mētiram⁹ z veritatē nō
facim⁹: si at in luce abulam⁹ sic ipe i luce
societate hēm⁹ ad iuicē z sanguis iesu chm̄
filij ei⁹ emūdat nos ab omni peccō. j. Jo. j.
Abjicere debem⁹ zc. qm̄ deus lux est. zc.
Ubi sūt tria p̄siderāda. viz. Diuine ma/
iestatis luminosa p̄fectio. Deus est lux zc
Hūane fatu. tatis tenebrosa abusio. Si
dixerim⁹. Nos e fragilitatis grōsa infor/
matio. Si aut in luce zc. De p̄mo. Sap.
vij. Inextinguibile est lumē ei⁹. De scdo
ij. Loz. vi. Que societates lucē ad tenebras
De tertio Jo. xij. Dū lucē habet⁹ credite
in lucem vt filij lucis sitis.

Abjiciamus zc.

Pro p̄mo. An sola hois liberatio a
miseria fuerit rō p̄pter quā fili⁹ dei ē
incarnat⁹ sic q̄ si adām nō peccasset fili⁹
dei incarnatus nō fuisset. Q̄ nōnibilo min⁹
incarnat⁹ fuisset: q̄ dignitas hūana natu/
re nō est augmētata p̄ peccm̄: maxima autē
dignitas est q̄ hoc q̄ a deo est assumpta.
Cōtra Aug. li. de. s. dñi. Si hō nō peccas
set fili⁹ hōis nō venisset. Uide rñ. in alio
aduentuali p̄cedenti. Feria. ij. post. iij.
dñicā Artic. o. ij. Pro fundamēt. Luz
volum⁹ rē aliquā cognoscere inq̄rendū ē
de ei⁹. Uñ aristo. j. phyl. Tūc vnūqd
q̄ arbitramur cognoscere cū cās ei⁹ z p̄n
cipia cognoscim⁹. Et p̄gil. di. i. georgiā.
Felix q̄ potuit rex cognoscere cās. Querit q̄
d icarnatōis cā. An p̄cisa cā fuerit libatio
hois zc. Dic rñ. Et q̄ recollige q̄ deuote
do dēm⁹ grā agere q̄ tā benignē voluit su
curere hōi p̄ditō q̄ vt dñs. j. i. j. chm̄ ies⁹

Feria. III. post. I. Dnicā aduētus

venit in hūc mundū p̄ctōres saluos facere
O vitupādi p̄ctōres inq̄ssimī q̄ nō erūt
bescit̄ ch̄m offendere q̄tū venit p̄pter a
moīe vestri. O fornicatores: auari zc. rel
cognoscite d̄m q̄ venit ad saluādū vos.
Aug. sup Jo. Nulla cā fuit veniēdi ch̄o
d̄no nisi p̄ctōres saluos facere. **Figura:**
D̄ns d̄ns benigne Raphaelē ad Tobīā
Isolandū: p̄ducendū. zc. d̄no. p̄gendū
zc. vt p̄z Tob. v. zc. q̄i p̄ totū deinceps v̄
q̄ ad. xij. Raphael medicina dei interp̄
tatur zc. s̄ḡt ch̄m. Tobias bonus d̄no seu
duct̄ ad luctū. Venit itaq̄ ch̄s ad eos
q̄ s̄t boni d̄no seu ad p̄ctōres q̄ ducūt ad lu
ctū p̄nie. Expone zc. Notādo illd̄ Lu. xij.
Venit fili⁹ hoīs q̄rere zc. saluare zc.

Pro sc̄do. Supra de p̄paratōe ad ce
lebratōnē deuotissimā respectu p̄mi
aduētus. nūc de p̄paratōe ad receptōnē
suauiissimā respectu sc̄di: q̄ est duplex: v̄z
p̄paratō ornatiue dispositōis: et ap̄itiue
affectiōis. Est em̄ p̄ncipe recipiēdo do
mus ornāda zc. cū venit sibi capiēda. Hoc
de p̄mo vbi nora q̄ nō vult de⁹ habitare
nisi in corde mūdo zc. ornato. p̄s. Tu aut̄ i
sc̄o habitas. Vbi zc. notāda triplex orna
tiua que necessaria est.

Prima est dispositō immūdy purga
tiua.

Sc̄da est necessarioz ordinatiua

Tertia est ornamentoz custoditiua.

Prima est dispositio zc. Greg. Si amic⁹
dines zc. potēs domū v̄iam intraret: cū oi
festinātia tota dom⁹ mūdaret. Ter gar q̄
sordes prauī op̄is q̄ deo p̄parat domū me
tis. Bern. ser. de aduētū. Sicut ad sp̄an
dū salutē in medio terre s̄l venit in car
nē v̄sibilis de⁹: ita q̄tidie zc. saluādas a
nimas singloz in spū venit inuisibil: Nec
te q̄z o hō maria trāsire: nō penetrare
nubes: n̄ trāsalp̄mare necesse erit: vsq̄ ad
temetip̄m accurre ad oris p̄fessionē zc. cor
dis p̄punctōz vt saltē ex eas de sterq̄linto
miserie p̄fite: qm̄ indignū ē autōzē p̄rita
tis illic intrare. **S**c̄da est dispositō neces
sarioz ordiū. In hospitio em̄ p̄ncipis re
gruntur vtensilia zc. paramēta: nec em̄ suffi
cit mūdatio. Domū em̄ mūdātā si fuerit
vacans cito ingredif spūs immūdy: vt
habet Lu. xij. zc. Matt. xij. Quid aut̄ bo

sp̄it̄ ch̄o puidendū est: **Figura.** iij. Re
gū. iij. Vbi de Heliseo d̄t ml̄ier sunamit
tis viro suo Aduerto q̄ vir dei sc̄tus est
iste q̄ transit p̄ nos frequētē. Faciam⁹ q̄
cenacalū parūū zc. ponam⁹ et in eo lectulū
et mensam zc. sellam zc. candelabz vt cū ve
nerit ad nos maneat ibi. Sunamitis in
terp̄tatur misera v̄l captiua mortificans
vel mortificata. Et sicut aia rōnalis i cor
pore ep̄is q̄ misera est vel captiua q̄ debz
esse mortificās corpus zc. mortificata q̄ ad
affectiōes sensuales. Col. iij. Do: tificate
mēbra v̄ia q̄ sunt sup terrā: fornicatōz: i
mundiciā et auariciā. Helise⁹ aut̄ de⁹ me
us saluator interp̄tatur zc. formā ch̄i gerit.
Si q̄ Heliseū. i. ch̄m vis habere hospiti
tē p̄para sibi p̄mo cenacalū parūū. i. cor hu
mīle. Aug. li. xij. O q̄suans es d̄ne: hu
mīles corde sunt dom⁹ tua. Sc̄do p̄para
lectulū. Sc̄o q̄etum in q̄ quiescat. Est aut̄
p̄sciētia q̄eta (vt dicit Hugo li. p̄scientie.)
que oibus est dulcis nullis grauis vtens
amico ad gr̄am: inimico ad patientiā: cū
ctis ad beniuolentiā: quibz p̄t ad benefi
centiā: seip̄a ad iusticiā. Tertio p̄para sel
lam. i. sp̄i soliditatē. Sedens q̄ppe in sel
la nec oino erectus nec oino depressus: Sic
sp̄es nec oino eleuat cor p̄ securitatē: nec il
lud fuit oino deprimi p̄ despatōnē. Sp̄es
em̄ diffidentia excludit: s̄z nō timorē: imo
timorē eam p̄comitat. P̄s. Beneplacitum
est d̄no sup timētes eū: zc. in eis qui sperāt
sup misericōdia eius. Vnde quō sp̄em zc. timo
rem p̄iustat. Quarto p̄para mēsam. i. obe
dientiam. Sicut em̄ mensa recipit q̄baria
et iterū de mensa assumuntur vt. inde ori
applicentur: sic obedientia recipit in iūcta
mandata: zc. de obedientia p̄cedit in iūcto
rum impletio que est quasi cibus ch̄risti:
id est gaudiū eius. Etate. lxx. Gaudebo
in populo meo: id est p̄ obedientiaz mibi
subdito. Quinto p̄para candelabz: id est
rectam cordis intentionē. Sicut em̄ cau
delabrum portat lumen: sic intentio recta
lumen portat bone op̄atōnis. Hec est aut̄
intentionis rectitudo vt fiat bonū opus
propter gloriā dei. Theroz. iij. Leuem⁹
corda nostrā cum manibus: id est operibz
Tertia est dispositio ornamentoz: zc. cus
toditiua: ne. s. aliq̄ feditate mactent: v̄l et

in hostes pratrij ibide ingrediāt. Est em cor mūdū z imaculatū z ornatū diligēter custodiēdū. Proverb. iij. Omī custodia sua cor tuū qz ex eo vita pcedit. Bern. A corde tāq a radice pcedūt bona z mala. Sume exēplū de zacheo q hmoi spara tiones hūit vt cbm susciperet nō pncipati ter i domo materialē sz i domo scie. Cū pntas sue pnie z in tētois recitudo ac bo ni ppositi firmitas pz ex h qd dī Stās at zacheus dixit ad iesum. Ecce mūdū bo noz meoz dñe do pauperib? z liquem defrau. reddo qdruplū.

Pro tertio Audistis zc. Sciatz autē omī gūter offēdēdū si neglexerit? zc. Notate qd dī Jer. L. de hereticz. l. galzaros. Graui? eternā qz rpalē leder e ma iestātē. Et extra d excessibz platoz. c. Tā to. in glo. qto maior ē ille q offēdit: tanto maior ē offēsa z offendēs qm? puniēdus. Attēdite. Si rex vētur? i hac ciuitatē mā det sub pena capiti? q qliber mūdet viāz p quā trāsitur? ē. Aut alicui? mūdet do mū in q? vult hospitari als nullaten? itra hit: sz eū q mūdare debuit ppetuo carceri detrueret. Nōne diligēter zc. Expone nō tando q oēs pctōres indurati retrudēt sūt in infernū. ps. Couertāt pec. in infer. o. g. que zc.

Seria. iij. post pīmā dñicā. aduētus.

Abjiciamus zc. Iustorum semita qsi lux solēdens procedit z crescit vsqz in pfectā diē. Proverb. iij. Abjiciamus q vt sim? de nūero iustoz qm iustoz semita zc. Vbi sūt tria psideāda Lucis iustoz inchoatio Iustoz semita qsi lux zc Inchoatōis augmentatō. pcedit z cre. Augmētatiōis cōsumatō. vsqz in pfectā diē. Pro his tribz pōt exponi de aīa iusto rū illō can. vj. Que est sta q pgređit qsi auroza cōsurgēs q ad pīmū. pulerayt luna q ad scdm. electa vt sol: q ad tertiu. pper hec oibus iustis dī illō. j. ephesal. v. Qēs vos filiū lucis estis et filiū dei.

Pro pmo. An puenēs fuisset a pīm? cipto generis hñi deū incarnari. Qz sic Charitas nō tardat subuenire amico neq

cessitatē parēt. Vide in alio aduē. Seria vj. post do. ij. articulo. ij. Pro sūdamen to in applicatione remedij ptra morbum reqrit pntētia medij. Quid? de remedz Lib? medicina valet data tpe psūt z da sa nō apto tpe vna nocent. Tñ z physici siue medici cōsiderant temp? iuxta rlas sue artis ad mēdinas morbidis exhibē das. Querit ergo de spūali medicina An cōueniēs zc. Dic rñ. vsup. Ex q cōclude q brā dicit pōt dec etas nra q dī plenitū do tps. Gal. ij. O miserī pctōres q non cognoscit? grām tps hui? q plus ad volūtatē ppia q ad beneplacitū pijsimi iesu respicit? zc. Vide qz pueniēter pactū est noīre redēptiōis opus z cōueniēti tpe nō a pncipio gnīs humani. Figura. Non statim missus est moyses ad pplm liberā dū de egypto quousqz clamauerāt ad deuz p miscdia vt piz in exo. Talis qppe dilatio figura fuit dilatiōis aduētus xpi ad liberādū gen? hūanū de captiuitate diaboli. Vere sculū aureū in q experimur dulcedinē incarnati verbi: hinc saluator dicebat discip. sū. Matth xij. Vsi oclū brī q vi. zc. z aures vestre zc.

Pro tertio. In pcedēt zc. Nunc de scda q est pparatio apitue affectōis. Est em cor mūdātū z ornatū deo apien dū. Et petit tpe dñs. Can. v. Aperi mibi for. me. amica me. Et apo. ij. Ecce sto ad ostiū: z pulso siqs audient vocē meāzape rnerit ianuā: intrabo ad illuz zc. Cordis autē materialis dispositio figurat qsi mēs se apta ad supiora. Col. ij. Que sur sum sūt qrite nō q sup terrā zc. Itē cor est triangulū in q signat q mēs huana dī cē apta ad tria. Ad pctōz pniām. Ad man datoz intelligētiā. Ad bñficiōz memōriā. Primo ad pctōz pniāz. Hierē ij. Vnde vias tuas in cō. z scito qd feceris. Et apo. ij. Deoz esto vñ exideris et age p niteptiā. Et ezechias dicebat. Esa. xxxvij. Recogitabo tibi oēs annos meos. zc. Secdo ad mandatoz intelligētiā. Eccl. ij. Que tibi pcepit deus cogita semper. Et deutero. vj. Erunt verba hec que ego pceptio tibi hodie scripta in corde tuo et narrabis ea filiis tuis z meditaber? ea se dens in domo z ambulās in viā z dormi ens z cōsurgens. Tertio ad bñficiōz